

Organitza:

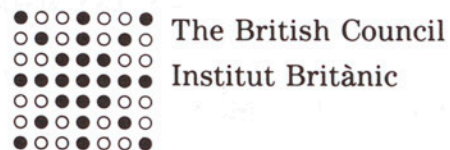

Col.laboren:

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

EL PUNT

Germans Radresa
SA

CATALUNYA MÚSICA

PATRONAT DE TURISME

Bösendorfer

COSTA BRAVA GIRONA

Patrocinen:

Sociedad General
de Autores
de España

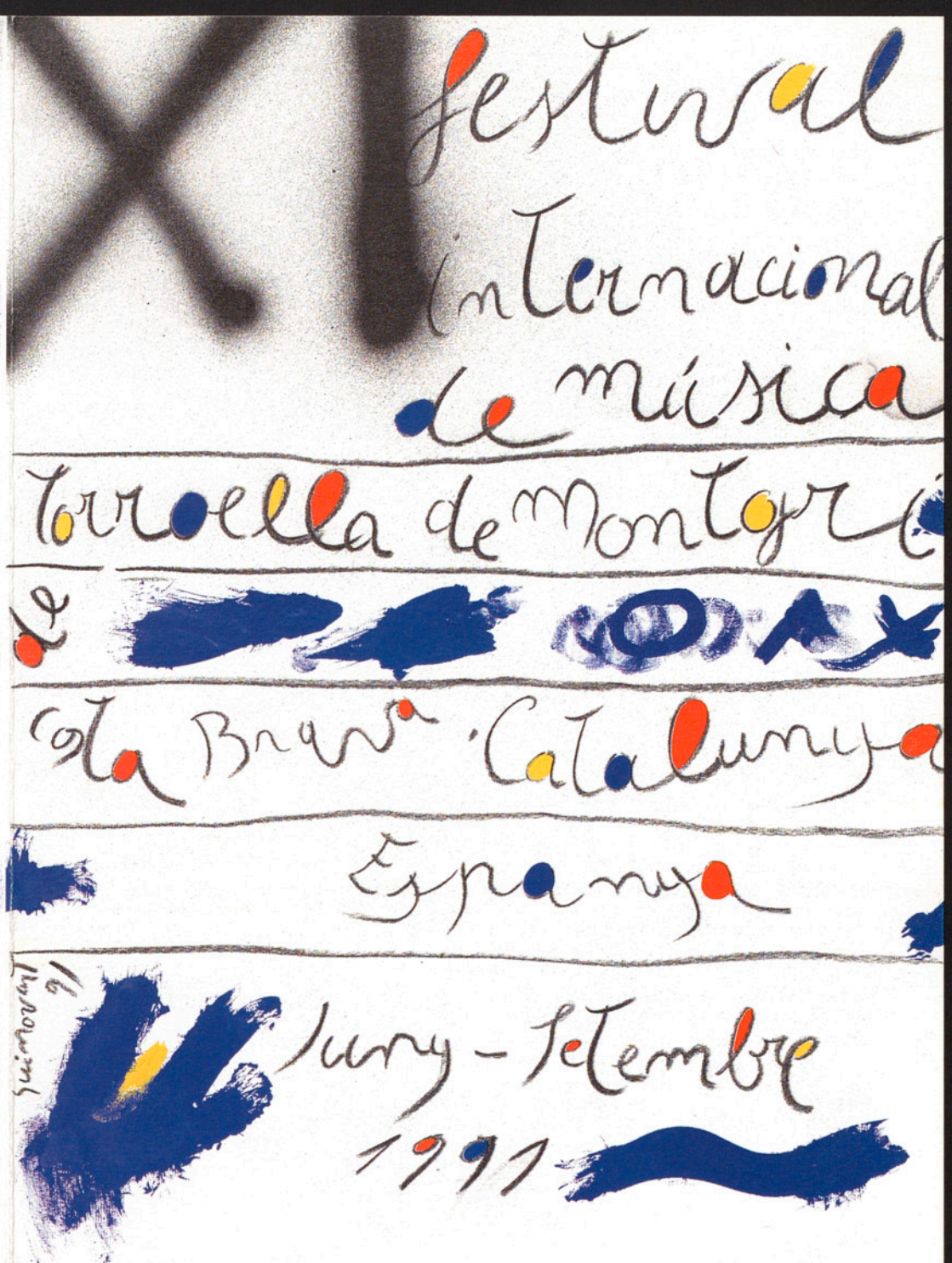
«centro
para la difusión
de la música
contemporánea»

AJUNTAMENT DE TORROELLA DE MONTGRÍ
OFICINA MUNICIPAL DE TURISME

FUNDACIÓ CAIXA DE CATALUNYA

Obra original de Josep Guinovart

TORROELLA DE MONTGRÍ, 29 juny - 7 setembre 1991

Datada el 23 de març de 1779, la *Missa de la Coronació* de Mozart fou escrita a Salzburg poc després de la llarga gira que el músic havia efectuat fins arribar a París. Tradicionalment s'ha pensat que aquesta *missa brevis* va ser composta per a les cerimònies de coronació d'una imatge de la Verge en l'església de Maria Plain, propera a Salzburg; no obstant, investigacions recents han establert que l'obra bé podia haver estat destinada als solemnes serveis de la missa de Pasqua a la catedral de Salzburg; és interpretada per primera vegada els dies 4 i 5 d'abril de 1779. D'acord amb aquesta explicació, que justificaria la paradoxa existent entre l'important efectiu vocal i instrumental de l'obra i la seva curta duració dictaminada per les ordres inapel·lables de l'arquebisbe Colloredo en aquest sentit, el títol de la *Coronació* hauria estat afegit posteriorment amb motiu que la mateixa missa fou executada en les successives coronacions de Leopoldo II (1790) i de Francesc I (1792). Seguint els apartats habituals de l'*Ordinari* de la missa, la partitura s'obre amb el *Kyrie* de forma A B A on les seccions extremes corals i simfòniques emmarquen el *Christe eleison* central melòdic i confiat a la soprano i al tenor. El *Gloria* es troba constituït com un *allegro* de sonata amb exposició *Gloria-Gratias*, desenvolupament *Domine Deus- Qui tollis*, reexposició *Quoniam* i coda *Amen*. La força simfònica del *Credo* s'interromp per donar pas a un "adagio", "Et incarnatus" que recorre tonalitats distants i dibuixa delicats arabescs violinístics. El ritme marcat del *Sanctus* es veu, a continuació, contrastat per la polifonia de serena bellesa de *Benedictus*. I per acabar, la primera part de l'*Agnus Dei*, a càrrec de la soprano, evoca l'ària *Dove sono* de *Le nozze di Figaro* mentre que la segona, reservada al cor, es preocupa de donar tancament lògic a la partitura en recordar material temàtic que abans ja havíem escoltat en el *Kyrie* introductori.

El 1938, arran d'una gira de concerts per Europa occidental i Estats Units, Prokofiev va visitar Hollywood i restà vivament impressionat per l'equipament dels estudis d'enregistrament de la música dels films així com pels mètodes de treball que aquells professionals aplicaven. És per això que quan, de retorn a Rússia, el seu amic i cineasta Sergej Eisenstein li proposà de col·laborar junts en la pel·lícula *Aleksandr Nevskij*, l'heroi èpic del poble rus que vencé els cavallers alemanys de l'orde teutònic a la cèlebre i desigual *Batalla del llac glaçat*, Prokofiev no s'ho pensà dues vegades i corré a submergir-se apassionadament en l'estudi aprofundit de la música medieval del seu país, però la documentació exhaustiva no serví a Prokofiev per a fer una simple reconstrucció històrica crítica sinó que el compositor, a la mateixa altura d'Eisenstein, va saber vehicular el material recopilat des de la perspectiva d'un home immers conscientment en la seva època, que comenta i reflexiona sobre el passat sense renunciar a cap de les possibilitats expressives que li brinda la sintaxi de la música contemporània i els avenços més agosarats de la tecnologia amplificativa del so —per exemple el reforçament de la intensitat dels fagots mitjançant l'aplicació d'un micròfon—. L'obra va veure la llum el 1939 després d'un any de treball d'intima compenetració entre director i compositor. Va ser després que Prokofiev, a partir del material temàtic i de diferents escenes del film, compongué la *Cantata* que avui sentirem i a la qual seguirà la projecció de la pel·lícula. Expressió lapidària, economia de mitjans, concepció moderna de l'harmonia i de la instrumentació són característiques fonamentals d'aquesta partitura perfecta quant a l'arquitectura, que combina les lleis de la forma sonata (en les parts introductòries, exposició de temes; en les parts intermèdies, desenvolupaments; i al final, reexposicions), amb el més elemental mètode del contrast significatiu: acords mecànics i politonals i cor sense expressió per a representar els agressors; melodies cantables extretes del folklore, veus càlides de dona, i instruments suaus per a la tendra humanitat del poble que defensa la seva terra.

CÈSAR CALMELL

L'**Orquestra Filharmònica de Minsk**, Bielorússia, es va fundar l'any 1927 i des d'aleshores fins el dia d'avui, constitueix un dels conjunts simfònics més destacats de la Unió Soviètica. En el transcurs d'aquests anys l'han dirigida notables directors tant del seu país com de l'estranger.

El seu primer director titular va ser A. Bessmertny i a partir dels anys trenta l'orquestra actuà sota la direcció de R. Gliere, del director berlinès R. Mochaupt i el vienès R. Gotlib. En els anys quaranta fou nomenat A. Schneiderman que amplià notablement el repertori de l'orquestra, especialment amb obres de compositors soviètics contemporanis. En els anys cinquanta el seu director titular fou el conegut B. Afanasiev i en els seixanta V. Katayev que va concedir molta importància al repertori simfònic del segle XX. L'Orquestra ha efectuat nombroses gires de concerts i des del 1972 és dirigida per J. Efimova.

Aquesta és la primera vegada que l'orquestra actua al nostre país.

El **Cor de Minsk** és el més antic conjunt artístic del seu país. Té cinquanta anys d'existència i ha esdevingut un veritable promotor de la música popular russa i de la música dels seus propis compositors. Aquest cor ha viatjat molt sovint per tota la Unió Soviètica.

Destaca "per la subtileza de les seves veus, la claredat de la seva entonació i l'inspirat tractament del material musical", segons escriu V. S. Fomin, el director artístic de la Filharmònica de Leningrad. "El Cor ens ha complagut enormement per flexibilitat en la

ORQUESTRA FILHARMÒNICA I COR ESTATALS DE MINSK, BIELORÚSSIA

LEO KRÄMER, director d'Orquestra
LUDMILLA EFIMOVA, directora del Cor
VALENTINA VIOLINKINA, soprano
EMMA PENINA, contralt
ALEXANDER VLASON, tenor
OLEG MICHAÏLOV, baix

PROGRAMA

I

Missa núm. 14 en Do Major K. 317,

W. A. Mozart

De la coronació

(1756-1791)

Kyrie
 Gloria
 Credo
 Sanctus
 Benedictus
 Agnus Dei

II

Aleksandr Nevskij, cantata per a mezzo,
 cor i orquestra, Op. 78

A. Prokofiev

(1891-1953)

Rússia sota el jou Mongol
 Cant sobre Alexander Nevsky
 Els Croats a Pshov
 A les armes, poble rus
 La batalla sobre el gel
 El camp dels morts
 L'entrada d'Alexander a Pshov

dinàmica i claredat expressiva en la direcció", escriu V. A. Chernushenko, director del Conservatori de Leningrad.

El cor és dirigit per **Ludmilla Efimova**, representat del més pur estil coral de Leningrad, que comunica als cantants el seu poder creatiu, la seva inspiració i la seva devoció i amor cap a la música.

El repertori del Cor de Minsk és molt extens i inclou, entre altres obres, els rèquiems de Verdi, Mozart, Schumann, Cherubini i obres corals de diversos compositors soviètics, en especial l'oratori *La mort de Stefan Rasini* de Xostakovitx. També ha cantat el *Te Deum* de Bruckner, a més de moltes i diverses partitures de compositors d'arreu del món. Per totes aquestes característiques podem dir que el Cor Estatal Bielorús de la Capella de Minsk és una de les formacions més perfectes que es pot escoltar avui dia.

Leo Krämer va néixer el 1944 a Puttlingen en el Saarre. Inicià els seus estudis musicals d'orgue i direcció d'orquestra a la seva ciutat. Posteriorment va treballar amb Ludwig Doerr, Gaston Litaize, Michel Chapuis en l'estudi de l'orgue. Amb Celibidache, Gunter Wänd i Eugen Jochum en la direcció d'orquestra.

Ha obtingut diferents reconeixements internacionals com el premi Mendelssohn de Berlín 1966, el de Bruges i el d'Aosta de 1970. Tots per la seva interpretació a l'orgue. Des de 1971 és organista de la catedral de Speyer (Alemanya) i director titular de la Sinfonietta del Sarre i dels cors de la mateixa població.

Ha dirigit, entre altres molts llocs, en el Festival de Flandes, el Festival de Chartres, en el Festival Centro Històric de Mèxic, en el Royal Festival Hall, a la sala Txaikovski de Moscou, al Festival de Saô Paulo, Brasil, a la NHK Hall de Tòquio, etc.

Fa poc temps ha estat nomenat director titular de l'Orquestra Filharmònica de Tallin, URSS.

Cinema al carrer

Cinema al carrer

Alguns crítics van qualificar, **Aleksandr Nevskij** en el moment de la seva estrena, com un «oratori plàstic», aquest fet ve donat per l'extraordinari treball sobre el so i la música que hi ha en el film. Eisenstein va obrir camins nous en el terreny de les bandes sonores cinematogràfiques, gràcies a la seva col.laboració amb el compositor Sergei Prokofiev. El músic va compondre una cantata per a cors, contralt i orquestra que esdevindria l'eix sonor que articulava tot el film. L'obra, dividida en set moviments, partia de conceptes visuals, però també podia prendre vida pròpia, independent de les imatges. Prokofiev va trencar amb els conceptes de banda sonora entera com a música descriptiva o il·lustrativa. El treball de Prokofiev és una interpretació per un compositor sensible i inspirat del món d'un cineasta, revolucionari estèticament.

DIJOURS 22 D'AGOST '91
a la Plaça Abat Oliba

EN ACABAR EL CONCERT DEL
XI FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA
TINDRA LLOC LA PROJECCIÓ DE LA
PEL·LÍCULA

ALEKSANDR NEVSKIJ

dirigida per

SERGEI M. EISENSTEIN

Joventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

Col.laboreu
amb el
CINE-CLUB
feu-vos-en socis

al **CINEMA**,
cal anar-hi

TORROELLA DE MONTGRÍ

ALEKSANDR NEVSKIJ

URSS 1938

Director: Sergei M. Eisenstein

Intèrprets: Nikolai Cherkasov,

Nikolai Ojlopkov i

Aleksandr Abrikosov

A finals dels anys trenta a la Unió Soviètica, Stalin havia llançat la consigna als cineastes soviètics que parlessin de temes històrics. L'internacionalisme que havia caracteritzat els primers anys del comunisme no tenia sentit i els cineastes havien d'exalçar la patria soviètica. Sergei M. Eisenstein, el director de **El cuirassat Potemkin** (1925) va inspirarse en la vida d'un heroi del segle XIII, Aleksandr Yaroslavich, conegut pel nom de Nevskij per haver guanyat de jove a suecs i danesos prop del riu Neva.

El film **Aleksandr Nevskij** es centra en la lluita que va dur a terme el jove príncep contra els cavallers teutons, que constituïen la principal amenaça del país. La batalla del llac Chund donaria l'independència nacional a Rússia l'any 1242. Per explicar aquesta història Eisenstein ho fa com si es tractes d'un cant de gesta medieval i aconsegueix una de les obres claus de la història del cinema, considerada tan important per al cinema sonor com **El cuirassat Potemkin** ho va ser per al cinema mut.

Eisenstein recorre a les seves tècniques tradicionals del muntatge d'atraccions però no filma en primers plans. Vol aconseguir que el públic tingui una lectura simbòlica del missatge existent entre dues imatges, però a **Aleksandr Nevskij** introdueix altres elements provinents del teatre i del ballet rus que donen una altra dimensió a la posada en escena. El llarg moment de la batalla sobre el llac, que constitueix l'escena clau del film, ha estat el punt de referència de tots els cineastes que han volgut afrontar-se amb la realització d'una gran batalla, de Laurence Olivier fins a Kenneth Branagh.